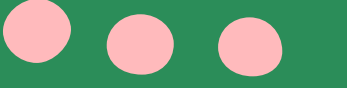

DOĞUBAYAZIT REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

Otizm

Otizm Spektrum Bozukluğu

Otizm Spektrum Bozukluğu Nedir?

Otizm spektrum bozukluğu erken çocukluk çağında ortaya çıkan, sosyal-iletişimsel alanda yetersizlik, sınırlı, tekrarlayıcı davranışlar ve ilgi alanları ile seyreden bir bozukluktur. Günümüzde her 54 çocuktan birisine otizm tanısı konulmaktadır. Cinsiyete göre dağılıma bakıldığında ise erkeklerde kızlara oranla 4-5 kat daha fazla görüldüğü tespit edilmiştir.

Otizmin Nedenleri

Bugün, otizm spektrum bozukluğuna neyin neden olduğu bilinmemekle * birlikte genetik temelli olduğuna ilişkin bulgular vardır.

Ancak hangi gen ya da genlerin sorumlu olduğu henüz bilinmemektedir.

Çevresel faktörlerin de otizme yol açabildiğine ilişkin görüşler vardır.

Hem genetik temellerin hem de çevresel faktörlerin etkileri üzerine çok sayıda araştırma yapılmaktadır.

Otizmin Nedenleri

Otizmin çocuk yetiştirme özellikleriyle ya da ailenin ekonomik koşullarıyla hiçbir ilişkisi yoktur; bu nedenle otizm spektrum bozukluğunu her çeşit toplumda, farklı coğrafyalarda, ırkta ve ailede rastlanmaktadır.

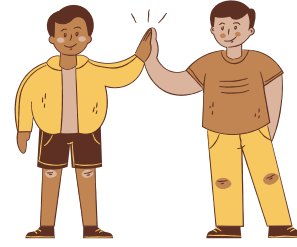
Otizm Spektrum Bozukluğu Belirtileri

Sosyal İlişkilerde Güçlük

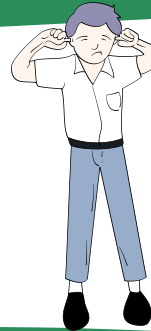
Başkalarıyla göz teması kurmakta zorlanmak

Arkadaşlık ilişkileri geliştirememek

Pek çok şeyi başkalarıyla birlikte değil de kendi başına yapmayı yeğlemek

Çevredeki kişilerin yaptıklarıyla ilgilenmemek

İletişim Zorlukları

Dil ve konuşma gelişiminde akranlarının gerisinde olmak ya da hiç konuşmamak

Başkalarıyla sohbet başlatmada ve sürdürmede zorlanmak

Bazı sözleri tekrar tekrar ve ilişkisiz zamanlarda söylemek

Çevresinde bulunan aynı yaşlardaki çocukların oynadığı oyunlara ilgi göstermemek

İlgi ve Davranış Takıntıları

Bazı sıra dışı konulara karşı aşırı ilgi duymak

Günlük yaşamdaki düzen değişikliklerine katlanamamak

Sıra dışı beden hareketleri yapmak

Bazı nesnelere sıra dışı hareketler yapmak

Otistik Bireylerin Özellikleri

- Beden dilini, jest ve mimikleri, amaları kullanamazlar aynı zamanda kullanılan vücut dilini anlayamazlar.
- Yaşamlarındaki rutinlerin değişmesine veya değiştirilmesine aşırı tepki gösterebilirler.
- Zamansız ve anlamsız gülmeleri ve ağlamaları olabilir.
- Dokunmaya karşı aşırı hassas olabilirler, kucaklandıklarında bile sarılmayabilirler.
- Göz kontağı kurup, devam ettiremezler.

Otistik Bireylerin Özellikleri

Seslere karşı aşırı duyarlılık ya da aşırı duyarsızlık gösterebilirler.

Acıya karşı duyarsızlık gösterirler.

Aşırı hareketli ya da aşırı hareketsizdirler.

Nesneleri çevirmekten ve döndürmekten zevk alabilirler.

Erken Teşhisin Önemi

Erken tanı ve doğru bir eğitim yöntemi ile yoğun olarak eğitim alan çocukların yaklaşık yüzde ellisinde otizmin belirtileri kontrol altına alınabilmekte, gelişim sağlanabilmekte, büyük ilerleme kaydedilmekte ve hatta bazı otizimli çocukların ergenlik yaşına geldiklerinde diğer arkadaşlarından farkı kalmayabilmektedir.

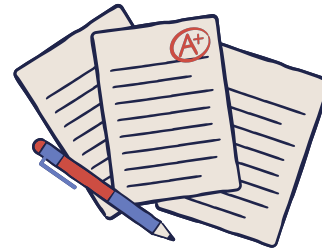
Tanılamada

Tanı koyabilecek kişiler, yalnızca konunun uzmanı olan doktorlardır.

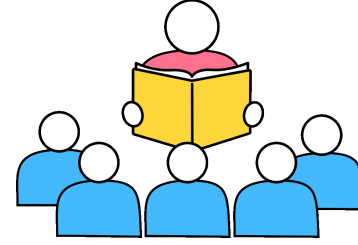
Otizimli çocukların dış görünüşleri diğer çocuklardan farklı değildir; ancak, davranışları farklıdır.

Tanı, uzmanlar tarafından çocuğun gözlenmesi, gelişim testleri yapılması ve anne-babalara çocuğun gelişimi hakkında sorular sorulmasıyla konur.

Tanılaması

Otizmin tanısı 12 aylıktan itibaren konabilir. Erken yaşta tanı konması, bir an önce eğitimin başlaması açısından önemlidir.

Ülkemizde otizm tanısı koyabilecek uzmanlar çocuk ruh hastalıkları uzmanları ve çocuk nörologlarıdır.

Sizin Hatanız Değil!

Otizm tüm ırklarda, etnik gruplarda ya da sosyal statüsü farklı gruplarda görülebileceği, ailenin gelir durumu, yaşam biçimi ve eğitim düzeyi ile otizm spektrum bozukluğu arasında bir bağ olmadığı vurgulanmaktadır.

Otizm tanısı alan çocukların çoğunda değişik derecelerde öğrenme güçlüğü ve zeka geriliği de görülebilir.

Otizm spektrum bozukluğu bir ruh hastalığı değildir; ancak, belirtileri bazı ruh hastalıklarını çağırıştırabilir.

Sizin Hatanız Değil!

Sanıldığıının aksine, otizm spektrum bozukluğu tanılı bireylerin çoğunda, farklı düzeylerde zeka geriliği görülür. Ayrıca, zeka testlerinde, belli alanlar, diğer alanlara kıyasla çok daha geri çıkabilir.

Otizm spektrum bozukluğu tanılı bireylerin pek azında (yaklaşık %10), çok güçlü bellek, müzik yeteneği vb. üstün özelliklere rastlanır.

Doğru Bilinen Yanlışlar

Aşılar otizme neden olur.

Aşıların otizme neden olduğunda ilişkin dűřünce yanlıştır, bilimsel çalışmalar otizm ile aşılar arasında anlamlı ilişki olmadığını ortaya koymaktadır.

Otizm teşhisi sadece 3 yaş ve sonrasında koyulur.

Otizm, doğuştan gelen bir yetersizliktir. Dikkatli gözlem ve değerlendirme ile 18 aydan itibaren otizm riski belirlenebilir.

Doğru Bilinen Yanlışlar

Hepsi üstün zekâlıdır.

Sanıldığıının aksine, otizm spektrum bozukluğu tanılı bireylerin çoğunda , farklı düzeylerde zeka geriliği görülür. Ayrıca zeka testlerinde belli alanlar diğer alanlara kıyasla çok daha geri çıkabilir.

Duygusal olarak donuk, buzdolabı diye adlandırılan annelere sahiptirler.

1950'lerde duygusal yakınlıktan yoksun olan anneler için öne sürülen "buzdolabı anne" kanısı uzun yıllar önce çürütülmüştür.

Doğru Bilinen Yanlışlar

Hepsinin dış görünüşleri aynıdır.

Otizimli ocukların tümü birbirinden farklı fiziksel özelliklere sahiptir.

Konuşma becerilerine sahip değildirler.

Otizimli ocukların bazıları konuşma becerilerine sahiptirler.

Doğru Bilinen

Yanlışlar

İlaç kullanarak iyileşirler.

Otizmin tek tedavisi erken ve yoğun eğitimidir. İlaçlar ana belirtileri düzeltmez, sadece eşlik eden sorunlar için kullanılabilirler.

Otizm hastalıktır ve iyileşir.

Otizm spektrum bozukluğu yaşam boyu süren bir karmaşık gelişimsel bozukluktur. Bilimsel araştırmalar 3 yaşından önce yoğun ve etkili bir eğitimle önemli sayıda çocuğun ileriki yaşlarda normal gelişim gösteren akranlarıyla birlikte eğitim alabildiklerini göstermektedir.

Doğru Bilinen Yanlışlar

Döner nesnelere bakıyorsa kesin otizmlidir.

Sadece tekrarlayan davranışlara ilgi duymak otizm olduğunu söylemek için yeterli değildir.

Otizm diyetle iyileşir.

Otizmin tek tedavisi erken ve yoğun eğitimidir.

Doğru Bilinen Yanlışlar

Otizm bulaşıcıdır.

Otizmin genetik temelli ve çevresel etkenlerin sonucunda oluřtuđu dűřünölmektedir ve kiřiden kiřiye geçen bir durum deđildir.

Otizmin sebebi aşırı televizyon izlemektir.

Otizmin genetik temelli ve çevresel etkenlerin sonucunda oluřtuđu dűřünölmektedir.

Doğru Bilinen Yanlışlar

Otizm bir huydur, aileden geçer.

Otizmin genetik temelli ve çevresel etkenlerin sonucunda oluřtuđu dűřünölmektedir.

Otizmliler hiperaktiftir.

Alanyazında otizm spektrum bozukluk ve dikkat eksikliği- hiperaktivite bozukluğunun birbirine eşlik eden (komorbite) olduğuna dair önemli bulgular yer almaktadır ancak her otizmlili birey hiperaktif değildir.

teşekkür ederiz

